

Karel Schelle, Jaromír Tauchen (eds).

**ENCYKLOPEDIIE
ČESKÝCH
PRÁVNÍCH DĚJIN**

IV. svazek

N–O

2016

Vzor citace:

SCHELLE, Karel – TAUCHEN, Jaromír (eds). *Encyklopedie českých právních dějin, IV. svazek N–O*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. 840 s. ISBN 978-80-7380-624-8 v koedici Ostrava: KEY Publishing, 2016. ISBN 978-80-7418-261-7.

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Encyklopedie českých právních dějin. IV. svazek, N-O /

Karel Schelle, Jaromír Tauchen (eds). -- Plzeň :

Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk ; Ostrava : Key Publishing, 2016. -- 839 stran

Anglické resumé

ISBN 978-80-7380-569-2 (soubor ; Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk ; vázáno). --

ISBN 978-80-7380-624-8 (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk ; vázáno). --

ISBN 978-80-7418-238-9 (soubor ; Key Publishing ; vázáno). --

ISBN 978-80-7418-261-7 (Key Publishing ; vázáno)

34(091) * (437.3)

- právní dějiny -- Česko

- encyklopedie

34 - Právo [16]

Spolutvůrcem Encyklopedie českých právních dějin je
Evropská společnost pro právní dějiny - The European
Society for History of Law - www.historyoflaw.eu

Jednotlivá věcná hesla byla recenzována členy vědecké rady.

© Karel Schelle, Jaromír Tauchen (eds). 2016

© Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o. 2016

© KEY Publishing s.r.o. 2016

ISBN 978-80-7380-624-8 (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk)

ISBN 978-80-7380-569-2 (Soubor - Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk)

ISBN 978-80-7380-562-3 (I. svazek - Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk)

ISBN 978-80-7380-587-6 (II. svazek - Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk)

ISBN 978-80-7380-602-6 (III. svazek - Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk)

ISBN 978-80-7418-261-7 (KEY Publishing)

ISBN 978-80-7418-238-9 (Soubor - KEY Publishing)

ISBN 978-80-7418-239-6 (I. svazek - KEY Publishing)

ISBN 978-80-7418-247-1 (II. svazek - KEY Publishing)

ISBN 978-80-7418-255-6 (III. svazek - KEY Publishing)

Obsah

Nalezinec	13
<i>Veronika Smolíková</i>	
Narovnání o hory a kovy (1534)	21
<i>Martina Pospíšilová</i>	
Nářízení o postavení Židů (1497)	22
<i>František Stellner</i>	
Nasazení nucené	23
<i>Jaromír Tauchen</i>	
Nasazení totální	29
<i>Jaromír Tauchen</i>	
Nasciturus	31
<i>Martina Pospíšilová</i>	
Nastolovací rituály a změna vlády (do roku 1197)	35
<i>David Kalhous</i>	
Náboženské společnosti	36
<i>Jiří Kašný</i>	
Náboženský fond	45
<i>František Stellner</i>	
Náhrada nemajetkové újmy	46
<i>Martin Pelikán</i>	
Náhrada škody v občanském právu	55
<i>Martin Pelikán</i>	
Náhrada škody v obchodním právu	73
<i>Martin Pelikán</i>	
Náhrada škody v pracovním právu	77
<i>Martin Pelikán</i>	
Náhrada škody ve správním právu	86
<i>Pavel Vetešník</i>	
Nájem	89
<i>Martina Stavinochová, Vlastislav Stavinocha</i>	
Nájemní pásmo československé v hamburském přístavu	94
<i>Ivan Jakubec</i>	
Nájemní práva k bytům	96
<i>Stanislav Křeček</i>	
Nápravník	106
<i>Robert Novotný</i>	
Národní bezpečnostní úřad (NBÚ)	106
<i>Petr Maule</i>	

Národní fronta	107
<i>Lubomír Novotný</i>	
Národní podnik	110
<i>Michal Chorvát</i>	
Národní rada obcí československých v Paříži (1915)	115
<i>Petr Prokš</i>	
Národní souručenství	116
<i>Jaromír Tauchen</i>	
Národní správa	118
<i>Jan Kuklík</i>	
Národní výbor (1848)	123
<i>Karel Schelle</i>	
Národní výbor (1916)	124
<i>Petr Prokš</i>	
Národní výbory (1918)	125
<i>Karel Schelle</i>	
Národní výbor československý (1918)	136
<i>Petr Prokš</i>	
Národní výbor český (1939)	137
<i>Jaromír Tauchen</i>	
Národní výbory (1945–1948)	138
<i>Karel Schelle</i>	
Národní výbory (1948–1990)	146
<i>Karel Schelle</i>	
Národní výbory menšinové (1918–1920)	170
<i>Ladislav Vojáček</i>	
Národnostní menšiny	174
<i>René Petráš</i>	
Národnostní menšiny a emigranti (1938–1939)	189
<i>David Kolumber</i>	
Návrh Hlinkovy slovenské ľudové strany na autonomii Slovenska (1938)	192
<i>Ondrej Podolec</i>	
Názvoslovní právní	195
<i>Ondřej Horák</i>	
Nedíl	199
<i>Marek Starý</i>	
Nejedlého zákon o jednotné škole (1948)	206
<i>Magdaléna Šustová, Martina Pospíšilová</i>	
Nejvyšší kontrolní úřad	207
<i>Vlastislav Man</i>	
Nejvyšší rada obrany státu	214
<i>Vlastislav Man</i>	
Nejvyšší soudní úřad (1749–1797 a 1802–1848)	215
<i>Christian Neschwara</i>	
Nevolnictví	221
<i>Jaroslav Čechura</i>	
Nevolnictví tzv. druhé (po roce 1650)	221
<i>Jaroslav Čechura</i>	
Německá iredenta v Československu (1918–1920)	223
<i>Ondřej Kolář</i>	
Německá otázka	232
<i>František Stellner</i>	
Německé městské právo v českých zemích	237
<i>Jiří Bílý</i>	
Německý celní spolek	257
<i>František Stellner</i>	
Německý spolek	258
<i>Ladislav Vojáček</i>	

Německý státní ministr pro Čechy a Moravu	264
<i>Jaromír Tauchen</i>	
Nobilitace	265
<i>Jiří Brňovják</i>	
Norimberský proces a ČSR	278
<i>Martin Skaloš</i>	
Nostrifikace průmyslových podniků v českých zemích (1918–1929)	292
<i>Jan Čížinský</i>	
Nostrifikace průmyslových podniků na Slovensku	335
<i>Martin Skaloš</i>	
Notářská škola Jindřicha z Isernie	351
<i>Marie Bláhová</i>	
Notářství (do roku 1948)	352
<i>Pavel Straka</i>	
Notářství (1949–1990)	373
<i>Roman Nemeč</i>	
Notářství (od roku 1990)	398
<i>Ilona Schelleová</i>	
Nouzová platidla, účelové známky, peněžní známky	409
<i>Tomáš Krejčík</i>	
Numismatika	411
<i>Tomáš Krejčík</i>	
Nutná obrana	413
<i>Martin Pelikán</i>	
„O mezech, hranicích, saudu a rozepři mezní i příslušenství jich v království českém“ od Jakuba Menšíka z Menštejna (1600).	420
<i>Antonín Lojek</i>	
Občanská neposlušnost	420
<i>Jiří Kozák</i>	
Občanská práva a svobody (1848–1918)	427
<i>Karolína Adamová</i>	
Občanská práva a svobody (1918–1938)	437
<i>Jiří Klavík</i>	
Občanská práva a svobody (1938–1939)	450
<i>David Kolumber</i>	
Občanská práva a svobody (1945–1989)	452
<i>Martin Skaloš</i>	
Občanská práva a svobody (po roce 1989)	483
<i>Karel Schelle</i>	
Občanský soudní řád (1781)	497
<i>Karel Schelle, Ilona Schelleová</i>	
Občanský soudní řád (1950)	504
<i>Martin Skaloš</i>	
Občanský soudní řád (1963)	508
<i>Martin Skaloš</i>	
Občanský výbor	514
<i>Vlastislav Man</i>	
Občanský zákoník Marie Terezie („ <i>Codex Theresianus</i> “) (1766)	515
<i>Christian Neschwara</i>	
Občanský zákoník Josefa II. (1786)	526
<i>Christian Neschwara</i>	
Občanský zákoník – ABGB (1811)	529
<i>Christian Neschwara</i>	
Občanský zákoník - ABGB (1811) a právo přirozené	551
<i>Pavel Maršálek</i>	
Občanský zákoník – ABGB (1812–1918)	555
<i>Thomas Olechowski, Kamila Staudigl-Ciechowicz</i>	

Občanský zákoník – novelizace ABGB (1914–1916)	572
<i>Ladislav Soukup</i>	
Občanský zákoník (1950)	575
<i>Radovan Dávid</i>	
Občanský zákoník (1964)	585
<i>Radovan Dávid</i>	
Občanský zákoník (2012) – příprava	600
<i>Jan Hurdík</i>	
Oberlandráty	604
<i>Jaromír Tauchen</i>	
Obchodní tajemství	607
<i>Karel Čada</i>	
Obchodní zákoník (1863)	613
<i>Petra Skřejpková</i>	
Obchodní zákoník (1991)	618
<i>Petr Liška</i>	
Obligace naturální	624
<i>Martin Pelikán</i>	
Obnova právního řádu v poválečném Československu (1945)	631
<i>Pavel Maršálek</i>	
Obnovené zřízení zemské, Deklaratoria a Novelly (1627)	635
<i>Jiří Bílý</i>	
Obranné zpravodajství v armádě	643
<i>František Hanzlík</i>	
Obranný list	650
<i>Karolina Adamová</i>	
Obročí	650
<i>František Stellner</i>	
Odbory	651
<i>Jiří Pokorný</i>	
Odkaz	672
<i>Pavel Salák</i>	
Odluka církve od státu	676
<i>Antonín Ignác Hrdina</i>	
Odpovědnost rodičovská	678
<i>Monika Schön</i>	
Odpovědnost státu za škodu	681
<i>Lenka Vavrušová</i>	
Odpustky	684
<i>Jitka Jonová</i>	
Odsun Němců po druhé světové válce	685
<i>Jaroslav Kučera</i>	
Odúmrť	696
<i>Antonín Sýkora</i>	
Oficiální a právní výklad dějin	698
<i>Jiří Kozák</i>	
Ohlášky snoubenců	704
<i>Renata Veselá</i>	
Ochrana a využívání důlních vod	706
<i>Ondřej Vícha</i>	
Ochrana lesů	709
<i>Ondřej Vícha</i>	
Ochrana osobních údajů	712
<i>Eva Janečková</i>	
Ochrana ovzduší	715
<i>Ondřej Vícha</i>	
Ochrana vod	718
<i>Ondřej Vícha</i>	

Ochrana zvířat	719
<i>Vojtěch Stejskal</i>	
Ochrana života a zdraví zaměstnanců	724
<i>Ladislav Vojáček, Jaromír Tauchen</i>	
Ochránce říšských práv a statků (1265)	735
<i>František Stellner</i>	
Opatrovny	736
<i>Jana Bartošová</i>	
Opavsko	737
<i>Marek Starý</i>	
Opavský cirkulář (1820)	743
<i>František Stellner</i>	
Opovědní list	744
<i>Antonín Lojek</i>	
Orbis Iuris Romani	745
<i>Michaela Židlická</i>	
Ordál	745
<i>Jaromír Šlušný</i>	
Organizace českého fašismu v době Protektorátu Čechy a Morava	756
<i>Ivo Pejšoch</i>	
Organizace gymnázií a reálků v Rakousku (1849)	775
<i>Magdaléna Šustová, Martina Pospíšilová</i>	
Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a ČR	776
<i>Martin Faix</i>	
Organizace spojených národů a ČR	778
<i>Martin Faix</i>	
Organizační zákon (1927)	781
<i>Karel Schelle</i>	
Osadní výbor	798
<i>Vlastislav Man</i>	
Osídlovací úřad a Fond národní obnovy	799
<i>Karel Řeháček</i>	
Osídlování českého pohraničí po druhé světové válce	802
<i>František Čapka</i>	
Osvojení	811
<i>Michaela Zuklínová</i>	
Otakarova práva (druhá polovina 13. století)	821
<i>Jan Mareš</i>	
Otcovská moc (patria potestas)	821
<i>Renata Veselá</i>	
Ozbrojené sbory ve vězeňství	825
<i>Aleš Kýr</i>	
Seznam autorů	832
Resumé	837